

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., v právní věci žalobců **a) B. Z., b) J. U., c) A. U.**, zastoupených Mgr. Vladimírem Soukupem, advokátem se sídlem Francouzská 6167/5, Ostrava, proti žalovanému **Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje** se sídlem 28. října 117, Ostrava, za účasti zúčastněných osob **I) K. H., a II) J. D.**, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. MSK 63193/2013 ze dne 24. 6. 2013, ve věci umístění stavby plotu,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se podanou žalobou domáhali přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jejich odvolání a potvrzeno rozhodnutí

Městského úřadu Petřvald č. j. MěÚP 846/2013 ze dne 18. 2. 2013, jímž k žádosti zúčastněné osoby I) rozhodl o umístění stavby „plot na pozemcích p. č. X, X, X v k. ú. Petřvald u Karviné“.

Žalobci proti napadenému rozhodnutí v žalobě namítali, že je nicotné, nezákonné a nepřezkoumatelné. Poukázali předně na vnitřní rozpor mezi výrokem a odůvodněním napadeného rozhodnutí, neboť výrokem bylo sice prvostupňové rozhodnutí potvrzeno, avšak v odůvodnění (na str. 6 napadeného rozhodnutí) je uvedeno, že je třeba prvostupňové rozhodnutí zrušit a vrátit k novému projednání. Dále namítali, že došlo k nezákonnostem při doručování napadeného rozhodnutí, neboť jim bylo doručováno veřejnou vyhláškou, ačkoliv jim mělo být doručováno do vlastních rukou. Dále žalobci poukázali na nesprávnost dřívějšího rozhodnutí Městského úřadu Petřvald č. j. MěÚP 1994/2010/Koch ze dne 22. 4. 2010, kterým bylo rozhodnuto, že na pozemku parc. č. X se veřejně přístupná komunikace nenachází, a to přesto, že po tomto pozemku vede po desetiletí jediná přístupová cesta k pozemkům ve vlastnictví žalobců. Výstavba plotu tuto jedinou komunikaci přehrazuje a znemožňuje jediný příjezd k nemovitostem žalobců. Žalobci vytkli prvostupňovému rozhodnutí, že nezohlednilo fakt naléhavé komunikační potřeby, která byla konstatována již v rozhodnutí z roku 2010. Dále namítali, že byla nesprávně vypořádána námitka Města Petřvald, které hájilo zachování cesty, avšak prvostupňový orgán uvedl, že tato námitka obci v samostatné příslušnosti nepřísluší (sic!). Rovněž shledali nesprávným vypořádání námítky, že zahrazení cesty znemožní příjezd hasičů, záchranné služby apod. k jejich nemovitostem, tak, že se jedná o nepřípustné hájení zájmů třetích osob. K nesouhlasnému stanovisku Hasičského záchranného sboru prvostupňový orgán pouze uvedl, že se nejedná o stavbu, která by podléhala posouzení z hlediska požární ochrany, tudíž stanovisko je možno považovat jen za vyjádření obecné povahy. Avšak dále již nijak nezhodnotil toto stanovisko z hlediska jeho obsahu. Žalobci mají za nepřipadné až výstřední odmítnutí námítky, že nebyla posouzena souladnost stavebního záměru s požadavky na veřejnou dopravní strukturu, tím, že žalovaný uvedl, že stavba plotu napojení na technickou a dopravní infrastrukturu nepotřebuje. Žalobci mají za nesprávné to, že správní orgány se opíraly o citované rozhodnutí z roku 2010, které je vnitřně rozporné; přičemž námitkami ohledně tohoto rozhodnutí se žalovaný nezabýval, vycházejí totiž z pouhého faktu existence tohoto rozhodnutí a jeho výroku. Pro dokreslení situace pak žalobci poukázali na nesprávné právní názory žalovaného, jednak že řízení může být přerušeno pouze v případě, že byl žalobě přiznán odkladný účinek, jednak že žalobci si mají zajistit přístup ke svým nemovitostem vyvlastněním, ačkoli to ve světle ustanovení zákona o vyvlastnění není možné.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že s touto nesouhlasí. Měl za to, že námitky žalobců jsou z části nedůvodné, z části neurčité a nekonkrétní. K první námitce, že je rozpor mezi výrokem a větou v odůvodnění, žalovaný přiznal, že v napadeném rozhodnutí se skutečně věta, že je potřeba napadené rozhodnutí zrušit a vrátit k dalšímu řízení, nacházela, jednalo se však o zjevnou chybu v psaní, z celého kontextu není o úvahách správního orgánu pochyb; žalovaný rovněž avizoval opravu této zjevné nesprávnosti rozhodnutí. K námitce pochybení při

doručování napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že doručování veřejnou vyhláškou bylo uskutečněno v souladu s ustanoveními § 87 odst. 1 a § 92 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona, ve znění rozhodném k posouzení formy doručování. K namítané nesprávnosti rozhodnutí z roku 2010 žalovaný poukázal na to, že je vázán překážkou věci pravomocně rozhodnuté, a proto o charakteru předmětné komunikace nemůže znovu (jiným způsobem) rozhodovat. Pokud se týče namítané naléhavé komunikační potřeby, která byla zmíněna i v odůvodnění rozhodnutí z roku 2010, pak žalovaný zastává názor, že takováto potřeba nemůže být kritériem pro posouzení záměru dle § 90 stavebního zákona; může být jediné kritériem pro jiná řízení, jejichž účelem bude zajištění přístupu k nemovitostem žalobců. Ačkoli žalobci od roku 2010 vědí, že předmětné pozemky užívali bez právního důvodu, nepokusili se zajistit si k nim přístup jinak. Ke stanovisku obce žalovaný uvádí, že předmětné stanovisko se svým obsahem nedotýká samosprávné působnosti obce, a navíc mu nelze věcně vyhovět z důvodu existence pravomocného rozhodnutí z roku 2010, což správní orgány ve svých rozhodnutích řádně odůvodnily. Námitky týkající se nemožnosti dojezdu vozidel Hasičského záchranného sboru, vozidel záchranné služby apod. jsou svou povahou zahrnuty v námitkách ohledně znemožnění příjezdu k nemovitostem žalobců, s nimiž se správní orgány vypořádaly a nevyžadují další zdůvodňování; žalovaný trvá na tom, že možnost dojezdu jiných subjektů se přímo netýká práv žalobců. Žalovaný setrvává na tom, že povaha předmětné stavby (jedná se o plot) nevyžaduje posouzení napojení na dopravní a technickou infrastrukturu. Potřeba napojení na tuto infrastrukturu se posuzuje ve vztahu k umisťované stavbě, nikoliv k pozemku, na kterém je stavba umisťována, jak plyne z díkce § 86 odst. 1 stavebního zákona. Žalovaný je přesvědčen, že správně vycházel z rozhodnutí z roku 2010, neboť toto pravomocné rozhodnutí je závazné pro všechny orgány, a nemohou znovu posuzovat z hlediska namítaných vad. Další námitky týkající se přerušení řízení a odkazu na možnost vyvlastnění tvrdí vady, které nemohou způsobit nezákonnost rozhodnutí. Mimoto ovšem poukázal na to, že námitka týkající se přerušení byla žalobci vytržena v kontextu, neboť svou úvahu o přerušení řízení činil správní orgán v situaci, kdy byla podána žaloba ve věci nicotnosti rozhodnutí z roku 2010, a správní orgán uvedl, že pokud by takovéto žalobě byl přiznán odkladný účinek, bylo by na místě přerušení řízení. Poučení o možnosti vyvlastnění má dle žalovaného oporu v příslušných ustanoveních právních předpisů.

Zúčastněné osoby se ve věci nevyjádřily.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů [dále jen „s. ř. s.“]), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu správních spisů soud zjistil, že rozhodnutím Městského úřadu Petřvald č. j. MěÚP 1994/2010/Koch ze dne 22. 4. 2010, které nabylo právní moci dne 26. 5. 2010, bylo deklarováno, že na pozemku parc. č. X v k. ú. Petřvald u Karviné ve vlastnictví zúčastněné osoby I) se veřejně přístupná účelová komunikace nenachází. Dne 28. 12. 2011 podala zúčastněná osoba I) žádost o vydání rozhodnutí

o umístění stavby oplocení na pozemcích parc. č. X, X a X v k. ú. Petřvald u Karviné, čímž bylo zahájeno územní řízení. V řízení uplatnili svá vyjádření další účastníci a veřejnost; tito se záměrem stavby plotu nesouhlasili z toho důvodu, že pozemek parc. č. X slouží s dalšími pozemky jako přístupová cesta k nemovitostem č. p. X, X, X,X a souvisejícím pozemkům. Stavební úřad požádal dne 13. 4. 2012 žalobce o sdělení, zda byla podána žaloba ve věci vydržení práva dle občanskoprávních předpisů; žalobci reagovali návrhem na obnovu řízení ve věci rozhodnutí z roku 2010 a návrhem na rozhodnutí o nicotnosti tohoto rozhodnutí, těmto návrhům nebylo vyhověno. Dne 8. 6. 2012 bylo řízení stavebním úřadem přerušeno, avšak rozhodnutí o přerušení bylo žalovaným dne 16. 10. 2012 zrušeno. Rozhodnutím Městského úřadu Petřvald č. j. MěÚP 846/2013 ze dne 18. 2. 2013 bylo žádosti o umístění stavby vyhověno. Proti prvostupňovému rozhodnutí podali odvolání žalobci, M. U. a RPG RE Land, s. r. o. Tato odvolání byla napadeným rozhodnutím zamítnuta a prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno. Napadené rozhodnutí nabylo právní moci dne 9. 7. 2013. Opravným usnesením č. j. MSK 165202/2013 ze dne 27. 11. 2013 byl v písemném vyhotovení napadeného rozhodnutí změněn odstavec na straně 6, v němž bylo původně uvedeno, že prvostupňové rozhodnutí je třeba zrušit a věc vrátit k novému projednání; nově se v něm uvádí, že žalovaný nenalezl taková pochybení, která by odůvodňovala zrušení nebo změnu prvostupňového rozhodnutí.

Podle § 90 stavebního zákona v územním řízení stavební úřad posuzuje, zda je záměr žadatele v souladu

- a) s vydanou územně plánovací dokumentací,
- b) s cíli a úkoly územního plánování, zejména s charakterem území, s požadavky na ochranu architektonických a urbanistických hodnot v území,
- c) s požadavky tohoto zákona a jeho prováděcích právních předpisů, zejména s obecnými požadavky na využívání území,
- d) s požadavky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu,
- e) s požadavky zvláštních právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů⁴⁾, popřípadě s výsledkem řešení rozporů a s ochranou práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení.

Podle § 92 odst. 1 věty první a druhé stavebního zákona územním rozhodnutím stavební úřad schvaluje navržený záměr a stanoví podmínky pro využití a ochranu území, podmínky pro další přípravu a realizaci záměru, zejména pro projektovou přípravu stavby; vyžaduje-li to posouzení veřejných zájmů při provádění stavby, při kontrolních prohlídkách stavby nebo při vydávání kolaudačního souhlasu, může uložit zpracování prováděcí dokumentace stavby. V rozhodnutí stavební úřad rozhodne o námitkách účastníků řízení, v odůvodnění vyhodnotí připomínky veřejnosti a stanoví dobu platnosti rozhodnutí, má-li být delší, než stanoví tento zákon.

Podle § 92 odst. 2 stavebního zákona není-li záměr žadatele v souladu s požadavky uvedenými v § 90 nebo jestliže by umístěním a realizací záměru mohly být ohroženy zájmy chráněné tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy, stavební úřad žádost o vydání územního rozhodnutí zamítne.

Podle § 92 odst. 3 stavebního zákona je-li v území vydán územní nebo regulační plán, doručuje se územní rozhodnutí účastníkům řízení uvedeným v § 85 odst. 1 a dotčeným orgánům jednotlivě. Účastníkům řízení uvedeným v § 85 odst. 2 se doručuje územní rozhodnutí veřejnou vyhláškou.

K námitce vnitřní rozpornosti napadeného rozhodnutí soud uvádí, že tato rozpornost byla dána zjevnou chybou, z celého kontextu rozhodnutí je zřejmé, že odvolací orgán neshledal důvody pro zrušení prvostupňového rozhodnutí; izolovaný odstavec, uvádějící opak, byl zjevnou chybnou. Tato chyba byla ostatně výše zmíněným rozhodnutím ze dne 27. 11. 2013 opravena.

K námitce pochybení při doručování krajský soud předesílá, že není strážcem dokonalosti procesních postupů správních orgánů, nýbrž ochráncem subjektivních veřejných práv fyzických a právnických osob (srov. § 2 s. ř. s.). Procesní chyby jsou proto soudně přezkoumávány jen tehdy, jestliže by mohly mít vliv na subjektivní práva žalobců. V daném případě se však žalobci s napadeným rozhodnutím včas seznámili a včas proti němu podali žalobu, nebyli tedy zkráceni na svých veřejných subjektivních právech.

Pokud se týče věcných námitek žalobců, má krajský soud za potřebné předeslat, že tyto námitky napadají dílčí aspekty celého sporu. Při jejich posouzení je však nutno vzít v úvahu celkovou situaci, týkající se sporných pozemků a stavby. Je proto třeba zdůraznit, že jakkoli není pochyb o existenci komunikace na jednom z pozemků, na nichž má být dle napadených rozhodnutí realizována stavba plotu, je zároveň třeba podtrhnout, že žalobci neprokázali jakýkoliv právní titul k užívání takovéto komunikace. Dlouhodobost užívání určité komunikace může ve spojení s dalšími právními skutečnostmi vést ke konstituování práv a povinností, ať již dle předpisů veřejnoprávních nebo soukromoprávních. Návrhu zúčastněné osoby I) na určení neexistence veřejnoprávního institutu veřejně přístupné komunikace však bylo pravomocně vyhověno a žádný soukromoprávní titul k užívání komunikace žalobci v řízení nepředložili. Právní situace žalobců je proto taková, že jejich užívání předmětných pozemků jako komunikace bylo bez jakéhokoliv právního důvodu, a proto zúčastněná osoba I) neměla žádnou povinnost takovéto užívání strpět. Z jejího pohledu na pozemcích nevázla žádná právní povinnost ve prospěch žalobců, a proto mohla naložit se svým vlastnictvím dle svého volného uvážení – tedy kupříkladu (po splnění ostatních zákonných požadavků) postavit na něm plot. Právě optikou absence jakýchkoliv práv žalobců k předmětným pozemkům je třeba posuzovat všechny námitky, týkající se věci samé.

K námitce žalobců, že napadeným rozhodnutím dochází k přehrazení nezbytné komunikace, je třeba uvést, že „nezbytnost“ sama o sobě nezakládá právo k užívání komunikace. Námitkami nelze skrytě napadat pravomocné rozhodnutí z roku 2010, jímž je správní orgán vázán. Žalovaný správně poukazuje na to, že otázka nezbytnosti komunikace bude mít vliv v případných řízeních o zajištění přístupu k nemovitostem ve vlastnictví žalobců, nikoliv však v předmětném řízení o umístění stavby plotu. Pokud se týče nesprávného odmítnutí námitek obce s tím, že nespadají do její samosprávné působnosti, pak je třeba předně uvést, že

žalobcům nepřísluší hájit práva obce; ovšem na okraj soud poznamenává, že se neztotožňuje s postupem správních orgánů ve vztahu k obci, avšak zároveň souhlasí se žalovaným v tom, že ačkoli formálně byly námitky obce odmítnuty, pro jejich totožnost s námitkami jiných účastníků byly nakonec i věcně v rozhodnutích vypořádány. Soud se rovněž ztotožňuje se žalovaným v tom, že otázky obslužnosti pozemků ze strany hasičů, záchranné služby apod. jsou věcně zahrnuty ve vypořádání námitky o zamezení přístupu k nemovitostem. Nebylo povinností žalovaného se nějak zvláště vypořádávat se stanoviskem Hasičského záchranného sboru; to, že uvedené stanovisko konstatuje, že se k nemovitostem žalobců lze dostat pouze po předmětné cestě, není ničím více, než konstatováním faktu, není ale důvodem pro zachování nelegální cesty. Je na žalobcích, aby si ke svým nemovitostem zajistili přístup v souladu s právem. Soud se rovněž ztotožňuje se žalovaným v tom, že stavba plotu nevyžaduje posouzení napojení na veřejnou dopravní infrastrukturu; pokud se týče předmětné cesty, ta dle rozhodnutí z roku 2010 není součástí veřejné dopravní infrastruktury, takže ji nebylo třeba z tohoto důvodu při posuzování žádosti o umístění stavby plotu zohledňovat.

Soud se zabýval povahou rozhodnutí č. j. MěÚP 1994/2010/Koch ze dne 22. 4. 2010, o němž žalobci tvrdili, že je nicotné. Pokud by toto rozhodnutí bylo skutečně nicotné, jak tvrdili žalobci, musel by k této skutečnosti soud přihlídnout *ex offo*. Účastník řízení, v němž mělo být vydáno nicotné rozhodnutí, je totiž oprávněn namítat tuto nicotnost v navazujících řízeních, ve kterých má tvrzený neexistující správní akt sloužit jako podklad pro další úkon správního orgánu (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, čj. 7 As 100/2010-65). Nicotný správní akt trpí natolik intenzivními a závažnými vadami, že v jejich důsledku dochází k faktické neexistenci samotného správního aktu (srov. např. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1463/09 ze dne 15. 11. 2010). Nicotné rozhodnutí nikoho nezavazuje, a lze se k němu chovat, jako by neexistovalo. Rozhodnutí z roku 2010 však podmínkám nicotnosti nevyhovuje. Bylo vydáno kompetentním orgánem, není vnitřně rozporné ani neuskutečnitelné, jeho výrok je zřejmý a srozumitelný a odpovídá jeho odůvodnění. Faktické námitky žalobců proti tomuto rozhodnutí z roku 2010 – jakkoli je žalobci nazývají – jsou ve skutečnosti námitkami směřujícími k nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu; toto ovšem nemůže být důvodem pro vyslovení nicotnosti rozhodnutí. Pravomocné rozhodnutí z roku 2010 je proto v souladu s ustanovením § 73 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, závazné pro všechny účastníky a správní orgány; správní orgány proto nepochybily, jestliže z něj v rozhodování v napadené věci vycházely.

Pokud se týče námitek, že správní orgány měly vadný názor na přerušení řízení a možnosti vyvlastnění v jiných řízeních, tyto námitky nemohou mít žádný vliv na veřejná subjektivní práva žalobců, čehož si byli zřejmě vědomi, jestliže je uvedli slovy, že tyto námitky vznášejí „jen pro dokreslení“.

Proto krajský soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť procesně úspěšný žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení vzdal.

Osoby zúčastněné na řízení právo na náhradu nákladů řízení dle § 60 odst. 5 s. ř. s. nemají.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Krajský soud v Ostravě
dne 17. března 2015

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu